

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3316/2020. (VII. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.554/2019/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 36.K.30.399/2019/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Szőke Ágnes Éva ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.554/2019/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 36.K.30.399/2019/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint ugyanezen cikk (2) bekezdésében meghatározott ártatlanság vélelmével, továbbá az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésével. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén a döntéssel felülvizsgált, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234192415 számú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal semmisítse meg.
- [2] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló per felperese (a továbbiakban: indítványozó vagy felperes). Az alapul fekvő jogvita alapja a következő tényállás volt. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a felperesnél a 2013. január 1. és 2015. december 31. közötti időszakra egyes adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzését végezte, ennek során felhívta a felperest, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 95. § (1) és (3) bekezdése alapján a megjelölt időszakra vonatkozó személyi jövedelemadó bevallását alátámasztó, illetve minden egyéb adózással kapcsolatos iratát, bizonylatát bocsássa a revízió rendelkezésére. A felperes a felhívásokra nem válaszolt. Ezt követően az elsőfokú hatóság a 2013. január 1. és 2015. december 31. közötti időszakra egészségügyi hozzájárulás és személyi jövedelemadó adónemekben bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett a felperesnél. A revízió több alkalommal sikertelenül hívta fel a felperest személyes megjelenésre, nyilatkozattételre, az adózással kapcsolatos iratainak, bizonylatainak bemutatására.
- [3] Az elsőfokú hatóság 2018. július 24-én kelt 4311176752 számú határozatában (a továbbiakban: elsőfokú határozat) – a felperes bevallásaira, munkaviszonyból származó jövedelmeire, adókedvezményeire is figyelemmel – a felperes terhére a 2013–2015. évekre személyi jövedelemadó adónemben 35 777 172 Ft adókülönbötetet állapított meg, amelyből 35 747 172 Ft-ot adóhiánynak, 30 000 Ft-ot jogosulatlan visszaigénylésnek minősített. Az elsőfokú határozat a felperes terhére százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemben 60 306 478 Ft adóhiánynak minősülő adókülönbötetet állapított meg. Az elsőfokú hatóság az összesen 96 083 651 Ft adókülönbötetet alkotó összesen 96 053 651 Ft adóhiány és 30 000 Ft jogosulatlan visszaigénylés után 192 122 302 Ft adóbírságot szabott ki és az adóhiány után 5 010 410 Ft késedelmi pótlékot számított fel.
- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: alperes) 2018. december 20-án kelt 2234192415 számú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [5] A felperes a másodfokú határozattal szemben az Art. 141. § (1) bekezdése szerinti felügyeleti intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett a Nemzeti Adó- és Vámhatóság vezetőjéhez, aki a 2019. április 8-án kelt 2398149168 számú döntésében azt állapította meg, hogy a sérelmezett határozatok a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelnek, a felügyeleti intézkedés megtételének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

- [6] A felperes keresetében kérte elsődlegesen a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályú megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását, másodlagosan a másodfokú határozat megváltoztatást olyan módon, hogy a megállapítás összege nulla forint legyen.
- [7] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 36.K.30.399/2019/21. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [8] Az indítványozó ezt követően a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek befogadását a Kúria Kfv.I.35.554/2019/2. számú végzésével megtagadta.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz és kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.554/2019/2. számú végzése, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 36.K.30.399/2019/21. számú ítélete megsemmisítését. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234192415 számú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal. Főtitkári felhívást követően kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszának érvelése szerint a bíróság érdemi döntésének alapjául szolgáló jogszabályhelyekből levont jogi következtetések és azok értelmezése ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető jogbiztonság alkotmányos elvével, a C) cikk (1) bekezdésében deklarált hatalommegosztás elvével, a XXIV. cikk (1) bekezdésében és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljárásról való joggal, valamint ugyanezen cikk (2) bekezdésében meghatározott ártatlanság vélelmével, továbbá az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésével. Indokolása szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintendő az, hogy „amennyiben az adóalany által megvalósított jogügylet az adójogszabályokban meghatározott konkrét jogszabályhelyben meghatározott, az adókötelezettség hiányát megalapozó tényállási elemeknek megfelel, akkor a jogszabály egyéb generális klauzulái, illetve egyéb olyan jogszabály – jelen esetben a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számtev.) – alapján, amelynek az érintett magánszemély nem alanya, megállapítható-e a magánszemély adókötelezettsége.” Az indítványozó szerint a bíróság nem vette figyelembe az adójogviszonyok alapdogmatikájához tartozó fogalmak vizsgálatát, úgymint az adómentesség, adókedvezmények illetve az adókötelezettség elkülönítését. A bíróság annak megítélésakor, hogy keletkezett-e az adózó részéről adókötelezettség, nem volt tekintettel az alapjogviszony jellegére és az alapjogi és polgári jogi alapvetéseire; a gazdálkodó könyveiben nyilvántartott követelés egyben nem lehet a magánszemély adóköteles bevétele.
- [10] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. A testület megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [11] 4.1. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére. Az Alkotmánybíróság azonban az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi gyakorlatát, mely szerint „a jogállamiság elve önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani” {lásd 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 23/2016. (XII. 12.) AB határozat Indokolás [72]; 3306/2017. (XI. 24.) AB határozat, Indokolás [43]}. Mivel jelen esetben az indítvány ilyen irányú indokolást nem tartalmazott, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme érdemben nem vizsgálható.
- [12] 4.2. Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elve nem biztosít az indítványozónak alanyi alkotmányos jogokat, ezért arra alkotmányjogi panaszban hivatkozni alappal nem lehet {lásd pl. 3061/2020. (III. 2.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [13] 4.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz – az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdése, valamint a XXX. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [14] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeiként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia. Nem fogadható be tehát a panasz, ha az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben

befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó.

- [15] Az Alkotmánybíróság állandósult gyakorlata szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. Ebből következően az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy törvényértelmezési és dogmatikai, szakjogi kérdésekben állást foglaljon {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33], [38]; 3074/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [68]} mindaddig, amíg a jogalkalmazói jogértelmezés közvetlenül nem befolyásolja valamely alapjog gyakorolhatóságát és tényleges érvényesülését {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [51]; 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [51]}.
- [16] A jogszabályok értelmezése a bíróságok és nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}
- [17] 4.4. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasza a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, tehát nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [18] 5. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2020. július 7.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2012/2019.

